

Szerkesztői iroda:

Kossuth Lajos utca (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hóra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferencz utca 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok, kereske dők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyilttérli oszkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Irodalmi esemény.

Kolozsvár, decz. 7.

A magyar könyvpiacon a napokban egy ezer oldalt meghaladó testes kötet jelent meg, a mely munka tartalmánál fogva napjainknak első rendű irodalmi eseményét képezi.

A munka czime:

„A magyar házassági és házastársi öröklési jog.”

A munka szerzője dr. Jancsó György, a kolozsvári tudományos egyetemen a polgári törvénykezési jog nyilvános, rendes tanára.

Kétségtelen tény, hogy ez a nagy-szabású irodalmi alkotás évekre terjedő szorgos előtanulmánynak az eredménye és egy olyan nagy tudás, fegyvermezt elméjű és éles ítélőü jogásznak a műve, a mely nemcsak tárgyánál fogva tarthat igényt, nemcsak a jogász köröknek, hanem az egész magyar társadalomnak a különös érdeklődésére, hanem azért is, mert napjainkban, a mikor a magyar magánjog kodifikálása van napirenden és az ország jogászközönsége előtt fekszik a kodifikált magyar magánjog tervezete sokszoros jelentőséggel bír, ha a magánjog körébe oly mélyen vágó kérdést, minő a házassági és házastársi és öröklési jog olyan avatott és olyan kiművelt elme tárgyalja, mint a milyennek a magyar szakirodalmi világ dr. Jancsó György egyetemi tanárt ismeri.

Tájékoztatóul csak néhány fejezetnek a címét igatluk ide, hogy rámutassunk azokra az elsőrendű jelentőséggel bíró jogi kérdésekre, a melyek ennek a nevezetes munkának az anyagát képezik.

A házassági jog fogalma, az eljegyzés, a házasságbontható és tiltó akadályok; a házasság hirdetése; a házasságkötés kellékei; a házasság megtámadhatósága és megszűnése; az elválás; a házasság joghatálya személyi és vagyoni vonatkozásában; a hozomány fogalma, jogi természete; a közszerzemény fogalma és jogi természete; öröklési jog a házastársak közt; özvegyi és hitvestársi örökösödés; az özvegyi jog természete, gyakorlása és tartama stb.

Nagyjában ezekben kívántunk rámutatni arra az óriási anyagra, melyet a szerző e művében feldolgozott.

A mint e néhány szemelvényből is kitűnik, dr. Jancsó György felölelte az egész házassági jogot mindennemű magánjogi és társadalmi vonatkozásaiban.

Óriási fáradsággal és nagy dologhoz értelemmel kutatott fel minden forrást, a melyet alkalmasság talált arra, hogy műve megírásánál felhasználja. Egészében átkutatta a törvényhozási intézkedéseket, s azt a törvényt, mely a házasságjogi és öröklési kérdéseket tárgyalja, az ő éles judiciumával fejtegeti, magyarázza, s mutatja ki abban azt, a mi helyes, a mi a jogtörténelmi fejlődéssel megegyeztethető és rámutat azokra a tévedésekre is, melyeket a törvényhozók elkövettek.

A szakfőrfiak dolga végleges ítéletet mondani e nevezetes mű tartalmi becséről, annak belső értékéről, mi e pillanatban csak mint egyszerű krónikások üdvözöljük a mű kitűnő szerzőjét e munkájának megjelenése alkalmából.

Kétségtelennek tartjuk, hogy az egész jogász világ és az irodalom munkásai maguk is úgy fognak erről a műről beszélni, mint a mely sok tekintetben meddő korunkban elsőrendű irodalmi esemény számba vehető.

Eseményt képez különösen azért, mert épen a mi korunk van hivatva arra, hogy a magyar magánjog új rend szerével megszüntesse azt a jogbizonytalanságot, melyet az idézett fel, hogy az ország egyes részeiben más jogrendszerek szerint ítéleztek a bíróságok magánjogi kérdések felett, a mely bizonytalanság az egész társadalmi, állami és vagyoni jogrendnek kiszámíthatatlan kárára volt.

A házasságon és a házastársi öröklésen fordul meg javarészen a társadalmat képező emberek egész jogélete. A miképpen szabályozzák egyes államok a házassági és öröklési jogot a szerint alakul át a társadalmi élet. Ha helyesek, jók, igazságosak a jogrendszerek; ha minden igényt és jogviszonyt illetően igazságos és bölcs törvények alapján oldatnak meg a pervitás kérdések, akkor az a társadalom az egészséges fejlődés feltételeit már ebben a körülményben megtalálja.

Dr. Jancsó György ebben a nagy és most már aktualitásánál fogva is különös beccsel bíró könyvében épen ezt tűzte ki főcélul, s mi igaz

örömmel hozzuk ezen irodalmi eseményt az olvasók tudomására s üdvözöljük a tudós szerzőt azért, hogy a magyar jogirodalmat ilyen különös becsű munkával gazdagította.

Politikai hírek.

Ismét provizorium. Budapestről vett értesítés szerint a beteg *Fejérváry Géza* br. honvédelmi miniszter helyettesítésében *Széll Kálmán* miniszterelnök két törvényjavaslatot terjesztett be. Az egyik törvényjavaslat a jövő évre kiállítandó ujonczoknak megajánlására vonatkozik. E törvényjavaslat I. §-ban a közös hadsereg és haditengerészet fentartására szükséges és a magyar korona országaiból kiállítandó évi ujoncz jutalék 43,889 főben, a honvédség ujoncz jutaléka pedig 12,400 főben lett felvéve. A póttartalékosokra vonatkozólag megmarad az 1889-ik évi törvényezik 15 § intézkedése. Az ujonczokat az 1880., 1879 és 1878-ik években született állítás kötelezettek közül 1901. márcz. 1-től április 30-ig sorozzák. A törvény végrehajtásával a honvédelmi miniszter bizatik meg. A másik törvényjavaslat az ujoncz jutalék provizorius fentartásáról intézkedik.

A közjegyzői intézmény jubileuma. A közjegyzői intézményt mai szervezetében 1875-ben léptette életbe egy 1874-ben hozott törvényezik. Épp 25 éve tehát, hogy a régi hiteles helyek, illetve káptalanok helyett a közjegyzők előtt történnek a hiteles jogi aktusok. A közjegyzői kar deczember 8-án és 9-én ünnepli meg a közjegyzői intézmény negyedszázados évfordulóját.

A T. Házból.

Budapest, decz. 6.

A képviselőház mai ülésén váratlan meny történt. Az állami költségvetés felett az általános vitát befejezték, s magát a javaslatot általánosságban elfogadták.

A vitát különban Kristoffy József indította meg, a ki mindjárt beszédje elején bizalmat szavazott a miniszterelnöknek.

Az ülés főeseménye *Széll Kálmán* miniszterelnöknek nagy beszédje volt.

A beszéd felölelte az egész költségvetési vita anyagát s bővelkedett a hatatos részletekben. Kossuth Eerenz, Buzáth Ferencz, Molnár János, Komjáthy Béla, Visonáti Soma beszédeit sorra czáfolta. Czáfoltsait, állításit okmányokkal bizonyította. Különösen *Molnár János* s a néppárt vádjai ellen fordult nagy fegyverzettel és nagy erővel s mikor czáfolata beszéde végén a néppárt elleni heves támadással változott, a kor mánypart per-eig eljárnást, tapsolt s tömegesen sietett vezére üdvözlésére.

kell látni azt a rengetegben, a mint iramodik, mint a villám, vagy magasra emelt fejével kémléli ellenségét, vagy a havas tisztaságn legel s ha szerelemre gerjed, bögésétől megriad a rengeteg.

Az ilyen vad ingerli a vadász szenvedélyt és a vadászat olyan tökéletes szórakozást nyújt, hogy a leghosszabb nap is hihetetlenül hamar véget ér.

Estére az öreg Korondi Jánosb havasi kunyhójába tértünk pihenni, hol már egy pár eiejtet és előre küldött özből Korondi Jánosné izletes vacsorát készített. Vacsora után pipaszó mellett régi vadásztörténeteket meséltünk.

— Hát még a mi esetünk János! mondotta Péter bácsi.

Az öreg Korondiné, ki eddig kendert fonogatott — egyszerre figyelmes lett. Jánosb csak lógatta öszbe borult fejét:

— Még nem felejtette el a tekintetes ur?!

— Nem bizony.

Aztán felém fordult:

— Hallgasd meg. Olyan, mint egy regény!

A tűzre dobott száraz fenyő-hasábszercegett, pattogott s Péter bácsi elkezdte a történetet:

Harmincz évvel ezelőtt ezen a területen vadásztam. Fialat ember voltam: Könnyűvidám. Egyik havasi kunyhóban lakott egy fiatal leány. Juczikának hívták és olyan szép, olyan üde volt, mint a Hargita rózsája. Abban az időben reggeltől estig vadásztam özekekre, de terítékre egy se került. Bosszantott a dolog és elhatároztam, hogy másnapra is ott maradok. A havasi kunyhó lakói szívesen fogadtak éjjeli szállásra.

Este volt. Körülöttem a havas las-

öt percnyi szünet után, mely a nagy beszédet követte, *Török Gyula* Rimaszombati szélsőbali képviselője mondotta el pártja helyeslése közt szűzbeszédét, azután pedig *Lukács László* pénzügyminiszter bizonyította háromnegyedórás beszédében a költségelőirányzat realitását, polemizálva, különösen a néppárt szónokaival.

Lukács László pénzügyminiszter, azzal kezdte beszédét, hogy a miniszterelnök nagy beszéde után neki kevés mondani valója van a költségvetés védelmére. A szónokok nem is igen foglalkoztak a költségvetéssel. Általánosságban odadobott vádakkal állottak elő, a melyek csak arra valók voltak, hogy a tartalom ürességét leplezzék.

Az első vád, a mit a költségvetés ellen emeltek, az, hogy irreális. Ha komolyan mérlegelik azt a nehézséget, melylyel a költségvetés összeállása jár, bizonyára nem vádolják meg a kormányt azért, hogy az előirányzatnál óvatosságot használt.

A beruházások fontosságát nem kisinyli, de vezedelmes volna ezért deficithez jutni, a mint azt Gajári Géza szeretné. A deficit az államgazdaság veszedelmes betegsége s nekünk is valóságos heroikus küzdelmet kellett kifejtetni, hogy államháztartásunkat megmentsük ettől a krónikus betegségtől.

Reflektál Hegadús Loránt beszédére, a ki a huszfogyasztási adó eltörlését sürgeti a tisztviselők érdekében.

Egy család napi két kiló hus elfogyasztása után egy esztendő alatt 29 koronát fizet csupán hus fogyasztási adó czimén. Ezt az összeget aligha érzi meg a háztartás.

A kérdéssel foglalkozik azonban. Az a terve, hogy a huszfogyasztási adó, mint állami adó szüntessék be a községek kezébe menjen. (Helyeslés.)

A költségvetés elfogadását kéri. (Zajos helyeslés.) *Elnök* szavazásra akarja bocsátani a kérdést. *Kubik Béla* kéri az elnököt, hogy a Ház határozat képeségét konstataltassa.

Elnök elrendeli a jelenlevők megszámlálását.

A jegyzők megolvassák a jelenlevőket.

Elnök jelenti, hogy a Ház határozat képes s elrendeli a szavazást.

A Ház többsége elfogadja a költségvetést.

Házastársi tartás.

(Mutatvány dr. Jancsó György kolozsvári egyetemi tanár most megjelent következő című nagy művéből „A magyar házassági és házastársi öröklési jog.” Budapest, 1000. Politzer Zeigmond és fia kiadása. 1027 lap. Ár 15 korona.)

I. Általában eddigi joggyakorlatunkban a tartás, mondhatni, hogy szinte kizáróan mint nőtartás jelentkezik.

Alapjaként a férj családfői minősége,

1 A férj családfői állására való visszavezetésben lehet annak okát látni, hogy a tartás vagyoni jogi intézményét általán a személyi jogvi-

szabványaként pedig az a jogtétel dombozik ki, a mely szerint a férj köteles felelősséget eltartani.²

Hogy annak a tételnek, a mely szerint a férj a család feje, igen lényeges előidéző el meként szerepel a férj nőtartási kötelezettsége, az kétségtelen; azonban ezt minden egyéb elemet kizáróan és tehát a nemek közt létező testi és szellemi eltérő tulajdonságokat s az ezekre visszavezethető felfogást és életmódot kirekesztőnek tekinteni nem lehet.

Az a jogi tétel sem vezet a nőtartási kötelezettség alapokának megnyugtatóbb megoldásához, hogy a férj köteles a házassági kiadásokat fedezni; mert úgy ebben, valamint az ezzel jóformán azonos előbbi tételben az okozattal magyarázzuk az okot és nem megfordítva, a mi pedig egyedül helyes.

Aligha nem helyesebb, ha a férj nőtartási kötelezettségét a házassági életközösségnek főleg a multban nyilvánult arra a fel-fogására és gyakorlására vezetik vissza, a mely a feleséget az önálló, s főleg a ház-on kívül eső kereseti módoktól elzárta és őt pusztán a családi kör teendőire utalta.³

A mint tehát tényleges elviszonyaink s ezeken sarkalló feltevéseink változtak és folyton változnak: változniuk kell a tartásra vonatkozó jogtételnek is.

Ma, midőn a nő részére mind több kereseti forrás nyílik meg és aknázódik ki: a tartási kötelezettség nem lehet egyoldalú.

szonyok közt tárgyalják. V. ö. codfj. II. k. 73. I. 2. jegyz., Zlinszky 4/2 a. id. m. 570. I. Sztelho 72/10 a. id. m. 114 I.

2 Ht. 90—93. §§.

Curia 6843/1884. sz.: Habár a házasság tartama alatt a nő férjétől a tartást rendszerint csak a természetben és a közös lakáson követelheti, minthogy azonban felperes már a leoltat valóperben is a házassági köteléknek és együttélésnek fentartásához állhatatosan ragaszkodott és jelen perben is készen nyilatkozott alperessel a házassági együttélést folytatni, tehát maga részéről a tartást természetben és a közös lakásban elfogadni, ellenben alperes itt is határozatlan kijelentette, hogy nejt semmi körülmények közt visszafogadni nem akarja; mégis jelen esetben, midőn alperes a törvényen alapuló fentebbi kötelezettségének szokott módon teljesítését a valóperben hozott ítélet dacára is határozatlan és a bíróság előtt megtagadja, felperes azon kereset, hogy alperes házassági és anyai kötele-ségének teljesítésére a bíróság által köteleztessék, jogos alapon nyugszik. Dir. Ujf. 7. k. 24. sz. 47. I.

Curia 5889/1875. sz.: A házastársi szükség-leteiről a férj, mint a család feje ezen minőség-gől fogva tartozik gondoskodni, s ennőfogva, miután felperes maga sem állította, hogy az árka megrendelésében alperesnél is részt vett volna, az a körülmény, hogy az árka a közös háztartásba szállítottak, magában alperesnél elmarasztalásának indokul nem szolgálhat. Dir. Ujf. 14. k. 36. sz. 28. I.

Curia 3939/1884. és 9243/1802. sz. (9. jegyz.), Curia I. G. 4/1897. sz. (92. §.) még 5 jegyz. és 88. §. I.

3 V. ö. Sztelho 70/10. id. m. 114. I.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Deczember 7.

A havas regénye.

— Irta: Sebesi Samu. —

Péter bácsi a székely havasok legszenvedélyesebb őz-vadásza maig is. Ezt a szenvedélyét kora ifjúságától örözte meg a mikor még könnyű lábbal, vadásszenvedélyének ingerlő mámorával mászta meg a havasok zordon hegyeit és mohos szikláit.

A mult ősön meghívást kaptam az öregtől: „Jőj mentől előbb. Várnak az öze.”

Persze, hogy mentem. Sajátoságom izgalom szállta meg lelkemet, mikor a havasok aljához érkezünk. Előttünk terült el a fősleges rengeteg, sötét, komor árnyával és megdöbbentő néma csendjével.

A közönséges erdő vidám, színes márdárdalos. A havas zordon, sötét és félelmes. Egy végtelennek tetsző rengeteg misztikus homályával.

Az első hegymászás után a lankás gerincezen pihenőt tartottunk. Jobbról és balról a fenyvesek sötételttek. Itt-ott meredek szik-lacsucok emelkedett fel szürke kőbordáival a fellegekig s alulról, a keskeny völgy szikla-darabos árkáiból ide hallatszott a havasi pat-tak lassu, enyésző moraja.

A fenyők lehullott tülevele ruganyossá tette a talajt, s a sötét árny kiölte az apró tenyészetet, csak imitt-amott nő fel a vékony nyurga fű, míg a fenyők tövén buján tenyész a vastag moha, mely ruganyos és puha s melyen a fáradt vadász kényelmesen pihen.

Egy-egy hatalmas sas szelte át fölöttem a levegőt; kiterjesztett, mozdulatlanok tot-

szó szárnyaival evezett keresztül az óriási szikla meredélyek felett és szállt messze, a hol már kékes színben usztak a menybolto-zattal ölelkező hegyek.

A mely csendességet alig zavarta valami nesz. A havasi szajkó éles rikácsolása a tulsó hegyoldalról rezgett ide át, a hol a fenyő-magot terem a törpe boróka s a hol e czifra szajkó, kopott szürke-rigók társaságában stréberkedik. A fúrge mókus, makkhoz, magyárhoz nem jut itt, — a róka sem lelkesedik a természet havasi pompája iránt és a nyul szívesebben billeg termékeny mezők füves barázdái alatt, mint a rengeteg, kopár, mohos meredekjein. Csak a medve szereti ezt a félelmes rengetegot; a farkas sunyit végig a szikla ösvényeken és az öze, szarvasok huzódnak meg egy-egy csendes völgy katlanba, a hol az örök csend, a lan-kadatlanság pusztá világa ad nyugalmat ideges vad természetűeknek.

Alig foglaltuk el a kijelölt „állás”-okat, kopó hajtástól zugott a rengeteg. A felvert özeke gyors iramodással rohantak a hegy élre s biztos, hatalmas ugrással vetették át magukat a heverő fenyőtörzseken, melyeket a féktelen vihar döntött halomra.

Ilyenkor a vadász lélekzetét is vissza fojtva vár és figyel. Kéjes izgalomtól rezzen össze, a mint meghallja a közeledő őz, dob-banó ugrásait. Egyszerre megrezdül a fenyő-galy és csinos fejével, villogó szemével, előre nyújtott formás nyakával elődbe pattan az őzbakk. A szép karcu állat finom orrczim-pái remegnek. Élesen figyel. Pillanat alatt meglát vagy megérez s ha nem talál, ug-ytűnik el a rengetegben, mint a rohanó szélvész.

Ehez képest a vadkereskedők őzei, milyen véres, czafatos hullák. Egy darab semmi! Ott

kell látni azt a rengetegben, a mint iramodik, mint a villám, vagy magasra emelt fejével kémléli ellenségét, vagy a havas tisztaságn legel s ha szerelemre gerjed, bögésétől megriad a rengeteg.

Az ilyen vad ingerli a vadász szenvedélyt és a vadászat olyan tökéletes szórakozást nyújt, hogy a leghosszabb nap is hihetetlenül hamar véget ér.

Estére az öreg Korondi Jánosb havasi kunyhójába tértünk pihenni, hol már egy pár eiejtet és előre küldött özből Korondi Jánosné izletes vacsorát készített. Vacsora után pipaszó mellett régi vadásztörténeteket meséltünk.

— Hát még a mi esetünk János! mondotta Péter bácsi.

Az öreg Korondiné, ki eddig kendert fonogatott — egyszerre figyelmes lett. Jánosb csak lógatta öszbe borult fejét:

— Még nem felejtette el a tekintetes ur?!

— Nem bizony.

Aztán felém fordult:

— Hallgasd meg. Olyan, mint egy re-gény!

A tűzre dobott száraz fenyő-hasábszercegett, pattogott s Péter bácsi elkezdte a történetet:

Harmincz évvel ezelőtt ezen a területen vadásztam. Fialat ember voltam: Könnyűvidám. Egyik havasi kunyhóban lakott egy fiatal leány. Juczikának hívták és olyan szép, olyan üde volt, mint a Hargita rózsája. Abban az időben reggeltől estig vadásztam özekekre, de terítékre egy se került. Bosszantott a dolog és elhatároztam, hogy másnapra is ott maradok. A havasi kunyhó lakói szívesen fogadtak éjjeli szállásra.

Este volt. Körülöttem a havas las-

san, tompán zugott, mintha álomba akarna ringatni. Juczika megfekte a kecskét s engem friss, meleg tejjel kínált. Szóba álltam a leánnyal s beszélgettem mindent össze-vissza. Mondtam neki azt is, hogy szép, sőt egyszer így szóltam:

— Juczika én szerellek.

Erre a szóra egy terjedelmes fenyő-bokor mellől magas szál legény lépett elő. A homály miatt nem láttam azt, hogy Juczika elpirult volna, de azt hallottam, hogy a hangja nagyon reszketett, mikor meglepve kiáltott fel:

— Jancsi, te vagy itt?

Ez a Jancsi tullanott a szirtes völgyben és gyöngéd érzelmek szálai köztűték Juczikához. En bizony akkor nem tudtam, de nem is törődtem vele.

Megkínáltam a kulacsommal.

— Nesze Jancsi, huzd meg!

— Nem iszom!

— Hát gyujts rá!

— Nem vagyok pipás!

Ha nem, vigyen el az ördög, gondoltam magamban s ezután Juczikához intéztem szavaimat.

— Holnap csak találók özet?! Mit gondolsz!

A legény közelebb lépett hozzám. Mintha csak erre várt volna.

— Azt én tudom merre vannak. Egy csorda. egész csorda van a Kecsés völgyben. Meg is tudnám mutatni!

Mondanom se kell, hogy megörültem a reménybeli vadász szerencsének. Siettem is Jancsival megbeszélni a dolgot s ígérte-t vettem, hogy másnap hajnalban elvezet az öze-kehez. Feltűnt nekem, hogy a leány nem beszél s aggódva figyel Jancsit, a kinek a

hangjában volt valami felindulás, valami visz-szafojtott harag.

Nemskókára pihenni tértem. Fenyő-ge-rendákból összerott kis kamrában ilatos sarju közzé fekdüdtem. Nyitva hagytam az ajtót, hogy annál szabadabban ömöljék rám a havas osonja. Egyszerre úgy tetszett nekem, mintha hangokat hallanék. Nem értettem, miről beszélnek, de tudtam, hogy Jancsi és Juczika közt foly valami szenvedélyes, lassu szóváltás. Már-már elszenderedtem, mikor a leány felrázott:

— Huzza be az ajtót és tolja elő a rezeszt.

Olyan izgatott, sürgető hangon mon-dotta ezt, hogy önkéntelenül is engedelmes-kedtem. De aztán mégis kiszóltam a le-ányhoz:

— Miért zárjam ide magamat!

— Járnak a farkasok!

A keleti hegy gerincezen kipirult a haj-nal világa, mikor Jancsi megörgette az ajtót.

— Menjünk urfi!

Felkeltem ilatos, puha ágyamból. Ösz-szeszedtem a vadász készletemet s nemso-kára kiléptem éjjeli tanyámról.

— Mehetünk!

A legény olyan mozdulatot tett, mintha valamit keresne.

— Kell valami? kérdeztem!

— Nem látom a fegyverem!

E pillanatban kinyílt a kis kunyhó aj-taja és Juczika kacagva lépett ki, kezében tartva a Jancsi fegyverét.

— Látod — mondá — nem ügyelsz a puskádra el is lehet töled lógni.

A legény haragos pilant

hanem annak a házasság eszméjénél és a házastársak közt jogunk szerint létező jogegyenlőség és viszonyosság elvénél fogva, kölcsönösnek kell lennie. (III.)

Ezekből kifolyólag különbséget kell tenni a nőtartási (II.) és a férjartási (III.) kötelezettség, illetve jog között.

Mind a kettő tekintetében aztán eltérést idéz elő az, hogy a házasság fennáll-e (u. n. ideiglenes tartás), avagy megszűnt (u. n. végleges tartás).

A házasság fennállása alatt ismét különbséget okoz az a körülmény, hogy a házastársak együtt, közös háztartásban élnek-e, avagy különváltak.

Ugy a házasság fennállása alatti különülés esetén, valamint a házasság bírói felbontása esetében, további kihatással bír az a körülmény, hogy a különülésre s illetve a bírói felbontásra melyik házastársnak a hibája, vétkessége adott okot.

Ezekhez képest a tartásnak következő nemei és fajai különböztetendők meg:

II. Nőtartás.

1. Nőtartás a házassági együttélés tartama alatt.

A férj feltétlenül köteles feleségét a házassági együttélés alatt illően eltartani és a házassággal járó mindenféle kiadást fedezni.

Érdekes kitérőjeztést nyert legújában a nőtartási kötelezettség, a mennyiben, erős méltányossági okok alapján, az apóst is kötelezték a nőtartásra.

Az együttélés alatti illó nőtartás áll: lakásból, élelmiszereiből (tartásból), ruházatból és a szellemi szükségletek kielégítéséből.

4. L. a codfj. II. füz. 71—107. L., a hol a tartás viszonyossá tételét, nevezetesen pedig a férjartást ellenző nézetek is foglaltatnak. V. ö. Világ Gyula „A házasság felbontása a nőtartásra vonatkozó hatáskörrel” cz. Ü. L. 2899. évi 45. sz. és 46., 49. sz.

5. A nőtartás feltétlensége olyan erős, hogy arról az ind. (208. lap. I. 37. jegyz.) szerint lemondani sem lehet a házasság alatt. V. ö. Jellinek Arthur „A magyar magánjog mai érvényében” Budapest, 1886. cz. m. 139. I.

6. Curia I. G. 56/1897. sz.: „A nő rendszert csak férfitől követelhet tartásdíjat. Mégis oly esetben, midőn önálló vagyonnal nem bíró fiú az apai házhoz az apai vagyonba az apa beleegyezésével viszi nejét férjhez és a fia tevékenységét az apai vagyon megmunkálásában érvényesíti, másfelől pedig önhibáján kívül különülésre kényszerített nő vagyonatlan és keresetképtelen, a férfi apját is terheli a fia nejének eltartás iránti kötelezettség, a mikép ennek a jogi felfogásnak a m. kir. Curia több ízben hozott határozataiban kifejezést adott.” Dtr. III. f. VII. k. 314. I.

A következő analóg esetben már nem nyert alkalmazást ez az elv:

Curia I. G. 165/1897. sz.: „Mivel a férjnek, T. Jónak az apai háztartástól külön háztartása nincsen s a közös háztartásban élő apa felperest háza knújából hajánál fogva kikötötte s kijelentette, hogy felperest házánál nem tűri, e körülmény azt is maga után vonja, hogy a közös háztartás elhagyásával a férjfel való együttélés is megszűnt, de mivel T. Jón alperes a perben meg nem ajánlotta, hogy önálló háztartást alapít, ha neje hozzá visszatér, a különülés oka alperes tényére vezethető vissza, következképp a felelősségi bíróság ítélete a részben, hogy T. Jón tartásdíj fizetésére köteleztetett, jogon alapon nyugszik.” Márkus id. m. IX. k. 15125. sz.

7. Curia 6843/1892., 5889/1894. sz. L. 2. jegyz.

Budapesti tábla 19,837/1885. sz.: „A férjével közös háztartásban élő feleség által megrendelt oly árucikkek árát, melyek a közös háztartáshoz szükségesek, köteles a férj megfizetni.” Curia 7614/1815. sz. a helybenhagyta.

Dtr. Ujt. 14. k. 202. sz.

Curia 3582/1884. sz.: „A házasság tartama alatt ugyan tartozik a férj, mint családfe-

családja élelmi szükségletét fedezni, de hazulról való távollétében a neje által hitelből vásárolt tulbó élelmi cikkek árának kifizetését megtagadhatja.” Dtr. Ujt. 10. k. 68. sz. 138. I.

Egyes feltűnő esetben helyes lehet, hogy a férj ne köteleztessék felesége tulajdonság megrendelésének kifizetésére; mert különben, e révén, a feleség adósságokba keverhetné férjét. Csakhogy a feleség megrendelésének valóban tulajdonság kell lenni és ez esetben is köteles a férj annyit kifizetni, a mennyi a rendes háztartással arányban áll.

A háztartási kiadások fedezése kérdésére nézve létezik azonban ellenkező határozat is.

Curia 4410/1888. sz.: „A házastársak közös háztartásban elfogyasztott élelmi cikkek árát nemcsak a férj, de a feleséget is terheli fizetési kötelezettség, még ha utóbbi a megrendelésben részt nem vett is.” Dtr. Ujt. 21. k. 159. sz.

Ez a határozat ilyen általánosságban tartva nem helyes; mert ez már áthárítja, vagy legalább részben ráörjia a férj feltétlen nőtartási kötelezettségét magára a feleségre is, holott ez sarkalatos eltérés a magyar jog alapelveitől.

Bármennyire méltányosnak látszassék is a feleségnek, mint fogyasztó félnek elmarasztalása, mégis tévesnek kell azt a jelzést esetben tartani, mert a feleség akkor, midőn egyedül férjével rendel meg az élelmiszereket, az eladóval semmi kötelmi viszonyba nem lép s kötelezve nincs jogalap elmarasztalására; a férj megrendelési ténye pedig egy ugm kötelezi a feleséget, miként egyéb egyoldalú kötelmei. És éppen ily kövessz szül kötelezettséget a feleségre nézve a fogyasztás ténye; mert a feleség élelmiszereitől egyedül és kizárólag a férjjel együtt gondoskodni, csak úgy, mint kiskorú gyermekeiről: valamint ezek nem kötelesek az atyjuk által rendelt és általuk elfogyasztott élelmi-szerek árát megfizetni, ugyanugy nem kötelezhető a feleség sem arra, ki a tartás tekintetében a gyermekkel egyfelé elbánás alá esik. Ellenben helyes lehet a határozat olyan esetben, a midőn a feleség köteles férjét eltartani (III.) V. ö. Sziehlo id. m. 114. I.

Budapesti tábla 24,867/1886. sz.: „A nőtartási kötelezettség a férjnek nemcsak jövedelmét, hanem összes vagyonát terheli: a tartásdíj összegének megállapításánál tehát a kötelezett fél összes vagyona szolgál irányadóul.

Curia 9636/1890. sz.: „A nő tartásdíjnak az a rendelkezése, hogy abból a nő tartására szükséges folyókiaadások fedeztessenek. Dtr. Ujt. 25. k. 99. sz. 272. I. L. még Jellinek id. m. 140. I.

Curia 7589/1889. sz.: „A nő eltartására nem a szülők, hanem a férj tartozik gondoskodni. Dtr. Ujt. 25. k. 39. sz.

Budapest tábla 9130/1899. sz.: „Atörvényen alapuló nőtartás oly követetést képezvén, a mely a nő költéseinek fedezésére fordítandó, az ilyen követelés behajtására nézve az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában foglalt eljárás a dolog természeténél fogva alkalmazást nem nyerhet.” K. 1899. évi. 29. sz. (278.)

Egyleti élet.

Felolvasó estély. Érdekes felolvasó estélyt tart a kereskedők és kereskedő ifjak társulata, holnap, decz. 8-ikán, szombaton este 7 órakor a New-York emeleti dísztermében, melyre ismétlenül felhívjuk olvasóink figyelmét. Belépti díj nincs, családokat és hölgyeket is szívesen lát a bizottság. Felolvasás után a terem fel lesz terítve és a közönség étlap szerinti kedélyes társas vacsorában is részt vehet. Az estély műsora a következő:

Szabadságdal, Hubertől, előadja a társulat dalosztálya.

Megnyitó beszéd, tartja Hirschfeld Károly biz. elnök.

Vörösmarty költészete, felolvasás, tartja dr. Csengeri János tud. egyetemi tanár.

Népdalok, Gaál Ferenczről, előadja a dalosztály.

Kincses Lázár leánya, költemény Kiss Józseftől, szavalja Gyulai Imre társ. tag.

A Magyar Dal, Schmoletzertől, éneklí a dalosztály.

golyó nagyságu olomdarab koppant az asztalra.

Öreg János azért csókolta meg az egyik kezét, mert az harmincz év óta sok jót tett vele, a szegény havasi emberrel és azért csókolta a másik kezét, mert az harmincz évvel ezelőtt, kilopta fegyveréből azt az olomdarabot.

Egy titkos kéz.

E. M. Douglasztól.

Angol regény. Fordította: Amica.

XIII.

(Folytatás.)

(32)

Sohasem voltam tanuja olyan dühnek, a milyen a rendesen szelid és nyugodt doktort elfogta.

A szenvedélytől vörös lett, majd elfehéredett: ajkai sápadtak voltak, midőn megparancsolta, hogy a fiát hozzák le és azt az elkövetett bűnével vádolja.

— Ez bűn — mondá — és a bűnöst érdeme szerint fogom megbüntetni. Az érte való közbenjárás hasztalan — úgy meg fogom őtet vesszőzni, hogy soha sem felej el! Nem megtiltottam e hogy a gyógyszerár kiűzöt böt soha se lépje át? — És nem tud olvasni? Nem azért lopta e el azt a szert, mert tudta, hogy az mérge? — És nem vallotta e be, hogy a lopását egyenesen az állatok elpusztításának a szándékából tette? És mindenek felett, nem fenyegette e Gyurkát? Akarom e, hogy az én gyermekem gyilkosságot kövessen el? Ha ez a szer véletlenül egy emberi teremtetést ölt volna meg, kivánnom e, hogy a gyanyu reám essék — vagy magára — vagy egy más szegény árthatlan ördögire, kire a törvény emberei rá fognak?

— Ne beszéljenek hozzám; az egyedüli hang, mire egy ilyen koru fiu hallgat, a saját ordítása a korbács ütése alatt. És ő valósággal süket a felesége ri-

A hétről.

— decz. 7.

(A színészek és a miniszter.)

A kolozsvári nemzeti színház tagjai — a kik tapasztalásokból okulva — jól ismerik, hogy mit ér, a szánadára nem kötelezett magánvállalkozói rendszer, elhárítóztát, hogy opponálnak minden olyan terv ellen, mely a színházat ismétlenül magán spekulációk prédájává akarja dobni.

Elmentek a miniszterelnök urhoz, és arra kérték, hogy bárkinek méltóztassék kiadni a színházat — úgy az intézet mint az általános kulturális célok érdekében, a vállalkozót kötelezze szánadásra. Ennek a szánadásnak természetesen ezéja az lévén, hogy a magáncél, a közérdeknél — a magánérdek a közérdeknél ne hogy nagyobbra nőjön, S a színházat seakise tekintse magántulajdonnak, melyvel tetszése szerint báthat el és a színészek se legyenek kiteve esetleg privát szeszélyeknek.

Annnyira jogosult, természetes ez a kérdés és annyira indokolt, hogy elzárkozni előle, vagy gondolkodni felette nem is lehet. De kétsémdeszett másfélől az a körülmény sem tűr, mely szerint a színház sorsa a pillanatban teljes bizonytalanságnak van kiszolgáltatva. A színészeket senki sem szerződteti, a színház legközelebbi teendőit — értem alatta a tavaszi-nyári szezon — senki sem végezi.

És mégis nem történik semmi! A miniszter ur is, a színházi ügyek vezetője is mélyen hallgatnak, mintha csak egy tized rangú kérdésről volna szó.

Önként jó a gondolat, hogy valyon miféle cél, miféle érdek és miféle szempontok indokolják ezt a felháborító indoleneziát. Vajjon kinek a kedvéért van ez a mély és boszantó semmit-tervés. Vederemo!

(A bécsi meszárosok.)

Magyarország ellen Ausztria soha sem szűnik meg írtó háborút viselői. Minden alkalmat megragadnak és felhasználnak arra, hogy Magyarországnak kárt okozzanak s anyagiilag a töök szélére süllyesztsék. 300 esztendő óta szipolyoznak szabadon, tetszés szerint. A természetlen Ausztria gazdag és szép s népe általában kedvező anyagi helyzetben van. A tájjal mézszel folyó Magyarország szegény, s népe kíváncsol, mert nincs kenyere.

Most a legszeleguabb merényletet Bécs meszárosai tervezik Magyarország gazdalkozsége ellen.

Azt akarják, hogy a fogyasztási adót, fizesse meg a marha tulajdonos. Vagyis ha magyar ökröt Bécsbe visznek, fizesson a magyar termelő Bécsnek fogyasztási adót.

Azt akarják, hogy nem élő, hanem vágó súly szerint vehessenek marhát. Mit jelent ez? Azt, hogy így az árakat tolszés szerint lehet majd lenyomni.

Azt akarják, hogy az osztrák kormány szüntesse be a román marhabevitelit tilalmat. Következésképp, Románia konkuráljon Magyarországgal.

Ez a mozgalom is azt mutatja, hogy a külön vámtérület elodázhatalanná váit s ha még sokáig leszünk közösségben, Ausztria minden téren a romlásunkra tör. Ezt mutat-

ják azok a mozgalmak is, melyeket jelenleg mezőgazdasága érdekében fejt ki.

A magyar nemzetet végre is megöli a saját töltensége és gyávassága.

(Az elnök és a császár.)

Szegény Krüger, szegény bolgój hol-lardi. Milyen fáradhatatlanul kopogtat Európa hatalmasságainak ajtaján, reménység nélkül is. Csak a népek szeretete, rokonszenve és érdekfűdése kiséri mátyr útján, melyet haldeklő nemzetéért tesz, a melyet közönséges szatócok érdékből fojtogat egy kalmár óriás.

A franciaia elnök semmit sem ígér, az osztrák császár nem veszi észre, a német császár elutasítja s még sem szűnik meg reménykedni s bizodalma van abban a nagyes hatalmas urban, a ki a világbéke érdekében a leghatalmasabb trónról emelte fel szavát. Bizik az orosz csárban, a ki merésnek látszott akkor, mikor a világbéke szöszölője volt és merész lehet most, ha Európá hatalmassai ellenére is, Krüger ügyét nem ejti el.

Hátha a livadii beteg lábbadozó testében meglebben az a nemes lélek, mely azt sugta neki, hogy a népek békéje, a népek jóléte. Hátha ez a lélek ismét morész száryalásra kel és azt sugja neki, hogy egy ár-tatlan nemzet meggyilkolása, arczulütése a nemzetközi jogoknak, a becsületességnek és humanizmusnak.

A császár hatalmas és olyan erős, hogy beteg karjának egyetlen legyintése is megváltoztatja diplomaciai nézeteit.

És most szegény Krügernek ebben a hatalmas erőben van utolsó, halvány reménye.

(Farsangi hangulat.)

A farsang előre veti árnyékát. Ezen a héten lesz a téli szezon első táncmulatsága. Az egyetemi kör holnap tartja első estélyét, melyen felhangzik az első csárdás s az első táncz hevíletében összedobannak az ifju szívek. Ez a mulatság nemcsak azért fog jól sikerülni, mert a legelső táncmulatság, de azért is, mert ezeken az estélyeken az ifjuság jó kedve és animója vezet.

Ugyancsak holnap veszi kezdetét a karácsonyi virágbazár, melyet a nőegylet szonkott rendezni minden évben, hogy szegényeinek segítsen. A rendezőség buzgó működése s a nemes cél egyaránt a legszebb sikert szokta elérni. Az idei bazárt is természetesen táncmulatság fejezi be s így a bazár finaléján is, a legvidámabb farsangi hangulat vonul keresztül.

A vén redoutban pedig szép és boldog idők kedves emlékei újulnak meg, még az öregebbek szívében is.

SZÍNHÁZ.

Jancsi és Juliska.

— Humperdink operája —

Ki ne emlékeznék még a bájos gyermek mesére, a „Jancsi és Juliska” történetére, a kiket pajkosságok miatt szülők megfenyítnek, s a kik az erdőben eltévednek, epret szednek ostig, de este képzavetük kiseretettekkel népesíti be az erdőt. Félnék és

nem vette ki a záros szekrényből azt az edényt.

Azonnal elfutotta a vér.

— Nem, sir — kivettem arra az időre, míg az öreg Hobson orvosságot készítettem; de vissza tettem a szekrénybe és — oly bizonyos, mint az, hogy a nevem Dane Rik-hárd — hogy a szekrény ajtaját gondosan bezártam.

Különös kételkedő fény villant meg a doktor szemében.

— Természetes, ha maga olyan bizonyos e pont fellett, akkor nem szólok többet — mondá lassan. De — a Tom nyilatkozatával szemben, hogy ő az edényt az asztalon találta, azaz a tényvel együtt véne, hogy maga azt éppen a mi megérkezésünk előtt használta — ez bizonynyal nagyon rejtélyes dolog.

— Dane ur bajosan tudná a brit esküdttséket állításainak az igazságáról meggyőzni — jegyzé meg Pilgrimoé megvetéssel. Különös, hogy egy gentlemannak képzelt férfi, mily könnyűnek találja hamis esküt tenni és a saját hibáját egy gyermekre harítani. — Madam — kiáltam ingerületen — bár milyen hitet helyezzenek a szavamra, a kegyed fiát az legkevésbé sem érinti! En határozottan tagídom, hogy a mérget az asztalon hagytam; az életemet tenném rá és arra is, hogy midőn haza mentem, az edényt biztosan zár alatt és a kulcsot a rendes helyén találtam. De egy pillanatra mellőzve ezt a pontot — és feltéve, hogy a mérget valamiképpen künt felejtettem az asztalon — miképpen menti fel ez Tomot attól, a mit tett? En kész vagyok a fiuk és az ő rakoneztállásukuk iránt kellő elnézéssel lenni, de midőnnék van határa és a meddig az az edény, a szekrény és gyógyszerár én reám van bízva, addig a kegyed fiának nincsen ottan semmi dolga.

Pilgrimoé elszápadt a haragtól, de a férje előre lépett és komoly hangon mondá:

— Ez az érzelem helyes. A doktor Dane részéről feltéve a gondatlanságot, az a Tom válláról a hibának legparányibb részcsékjét sem távolítja el. Hála a kis Gyurka

siránkozniak addig, a míg elaluszniak. Másnap ráakadnak a mézeskalács házra, hol a vas-orru bába elfogja, megakarja őket égetni s csodák csodája a boszorkák égetik el a gyermekeket. Végre megszabadulnak s következik a boldog viszontlátás.

A mikor látjuk a mese alakjait a színpadon, ugy, vagy olyan formán, a mint valamikor régen lelkünkbe rajzolta a képzelet: ugy érezzük, mintha gyermekkorunk pajzán tündére ingerkednék velünk, felrajzik képzeletünkben az emlékek sokasága, gyermekmesék csodálatos alakjai, s öregedő lelkünk komolysága elmúlik egy pillanatra, hogy mosolygunk a Marzipán házacskáknak és tapsoljunk a seprőn lovagoló boszorkánynak.

Nős hát ezt az egyszerű, de kedves emlékü gyermekmesét dolgozta fel Wette Adél, hogy Humperdinek e mese bájoságának, népies színezetének és poétikus tartalmának megfelelő zenét alkosson.

Ez a zenés mese — a mint a színlap nevezi — a legszebb és legkedvesebb német operák egyike. Német minden ízében és ütemében, de szép és poétikus!

Mennyi színe van a ragyogó gyermekkedély festéséhez; mennyi érzése van a szeretet és buzgóság kifejezéséhez; mennyi ereje van az indulatok rajzolásához. Az erdő misztikussága és a természet pompája, ragyogó, kedves hangulatot ébreszt benne s ezt annyi hűséggel festi meg, hogy egyszerre magával ragadja lelkünket.

A népies mesének megfelelőleg, népies dallamok vonulnak keresztül az operán, de megtisztulva, átszűrődve a zeneköltő alkotó lelken és művészi ízlésén.

A zenemű hangszerelése is egy kiváló talentumra vall s az egész mű megalkotása ezt mutatja, hogy Humperdinek teremő erejének egész nagyságával alkotta meg darabja zenéjét. A művészi ihlettségnek, a költői szívnek és érzelmenek igaz és őszinte kifejezése csendül meg azokban a kellemes, szép melódiákban, a melyeket minden jelenetben egyforma gondnal és művészettel teremtett.

Az előadás általában véve, sikerülne mondható, bár itt-ott a játszó személyzetben meglátszott, hogy még a színpadi előadáshoz nincs meg a kellő gyakorlata. A karmesterre való szorgos figyelés, feszélyezte a játék közvetlenségét, olykor pedig a játék heve megszakította az énekrészek kellő reprodukálását.

Az operában a középhangok dominans szerepet visznek s a játszó személyzetnek pedig épen a középhangjai voltak fogyatéksak s így az énekhang gyakran beleveszett az orkeszter zenéjébe.

E hiányok ellenében azonban sok sikert is kell konstátálnunk, mert a darab nehezsége dacára is, a szereplők a legtöbb helyen sok temperamentummal játsztak és jól énekeltek.

Jancsi szerepében Székely Irén rokon-szenves fiúcska volt s kellemes hangja jól érvényesült.

Lukács Henriett mint Juliska, várakozáson felül állta meg helyét. Elég frissességgel mozgott s énekrészei is a felebb regszterekben a közönség elismerését vívták ki. Általános tetszésben részesültek: Wlassák Vilma (Vasoru bába) és Fehér Jó-

érzékeny szívének, mi felfedeztük a dolgot e'ég korán arra, hogy a valódi szerencsétlenséget megakadályozzuk. És most azt tanácsolom, hogy jelenleg ezt a tárgyat ejtsük el. Ezt folytatni nem volna jó, de bajt okozhatna, miután keserű érzést szülhetne. Tom a bűnös és ő meg lett büntetve. És most mitán színe piymlalik, Dane urat haza kell küldenünk és lefeküdnünk.

A mit a mérget tartalmazó edényről oly ünnepelesen állítottam, az tényleg igaz volt. Kivettem volt, de helyre tettem, a szekrényt bezártam, a kulcsot a zsebembe tettem és haza mentemkor mindent ugyan abban az állapotban találtam. És mentül többet tördöttem e dolog felett, az snál rejtélyesebbnek látszott. Különös nyugtalanság töltötte be a lelkemet; valamiképpen valami gázságnak kellett történni — de, hogy hol és miképpen, azt lehetetlen volt megmondani.

A dolgot véletlenül tekintve, ugy látszott, mint ha doktor Pilgrimoé valami szerrrel lett volna szüksége és hogy akkor az edényt ő vette volna ki. Egyik cselédet sem gyanusíthattam, miután mind a kettő együttü, sőt inkább buta falusi leány volt.

De midőn mélyebben néztem a dologba, éreztem, hogy a doktor felette állott a gyanyuknak. Mert, először is, ha valamiféle szerre volt szüksége, a belső szobában ott volt a saját szekrénye és abból elláthatta magát. Másodszor, mindig azt adta értesemre, hogy egyik szekrénynek sem volt két kulcsa és harmadszor, feltéve, hogy a saját gyógyszerből kifogyott és feltéve, hogy az én szekrényemhez volt egy második kulcsa, e dolognak a titokban tartására nem volt semmi szükség. Ő fizette a szereket és minden egyéb a praxishoz tartozó kiadásokat ő fedezte. Tényleg, egyedül neki volt ott annyijoga, mint nekem és ha valami célból kivitte volna az edényt és aztán vissza helyezte volna, azt ő őszintén megmondhatta és ezáltal a rejtély egy részét kideríthette volna.

(Folytatása következik.)

zsef (Andris). Mindketten szép hangjukkal sőt Wlassak kisasszony mozgékony játékaival is sikert aratott. A kisebb szerepeket Váradi né (Panna). Komlósi Emma (Harmat bácsi), Bilkei Irén (Altató bácsi) játszták. Mindhármán igyekeztek jól oldani meg feladatukat.

A rendezés és kiállítás kifogástalan volt. Stoll Károly sok érzékkel rendezte a látványos részeket, a melyek valóban szépek voltak. A díszlet gyorsan és precízül változott, az angyalok kara villanyos fény mellett pompás látvány volt, a mi az előadás külső sikerét nagyban emelte.

Stephanides Károly karnagyot — ki a darabot betanította és vezényelte — a közönség a nyitány után zajosan megapsolta. (s.)

Műsor.

Hétfő: A fősvény.
Kedd: Jancsi és Juliska.
Szerda: Szép Heléna.
Csütörtök: Egy szegény ifjú története.
Péntek: Jancsi és Juliska.
Szombat: A csárdia virága.
Vasárnap: d. u. Bukov.
este A csárdia virága.

A fősvény. A vígjátékirodalom egyik legfelségebb alkotása, a Molière „Fősvény”-e a jövő hét hétfőjére van kitűzve. A darabból naponként szorgalmasan folynak a próbák. Főszerepeit Szentgyörgyi, Bónis, Tompa, I. Várhelyi Vilma, Hegedűs Szeráfin, Leövey, Krasznay játszták.

Az ünnepi előadások. Szombaton és vasárnap két-két előadás lesz a színházban:

Szombaton délután a Gál József „Pelekesi notárius”-a kerül színpadra, Szentgyörgyiivel a czím szerepben; este pedig a „Háromszéki leányok”-nak lesz a reprise, Komlósiával, Gazdyval, Szentgyörgyiivel, Kassaiával, Iványiával és Dezsőrével a jelentékenyebb szerepekben.

Vasárnap délutáni előadásképen a *Kornevilli harangokat*, ezt a népszerű, szép zenéjű operettet adják elő, este pedig a *Falu rosszá*, Tóth Ede népszimfűjét, melyben vendégképen Somlyai Anna fogja Boriska szerepét játszani. Feledj Gáspárt Szentgyörgyi, Finom Rózsit Komlósi, Gonosz Pistát Dezső, Gündör Sándort Kassai játszták.

Városi közgyűlés.

Kik voltak jelen?

Fekete Gábor, dr. Haller Károly, Benigni Samu, D. Deák József, Csernánsszky Lajos, Ferenczy Ignác, Bakk Lajos, Hirschfeld Lajos, Herczeg Lajos, Szathmáry Elek, Dobál Antal, Merza Lajos, Kiss Sándor, Török Sándor, Pap Leontin, Boros György, Merza Gyula, Vécsei Sámuel, Gergely Ferencz, Babos Sándor, Merza Gyula, Székula Ákos, dr. Tutsek Sándor, Reil Dániel, Knauer József, id. Varga Dániel, Akeszman Albert, Haas János, Trandafir Miklós, Lászlócsky Samu, Régeni György, Rucska János, dr. Kiss Mór, Szacsavay Dénes, Mattay Kálmán, Simonffy István, Nagy János, Pollák Lajos, Koleszár Sándor, Benel Ferencz, Balogh Károly, dr. Török István, Somodj István, Szabó Samu, Szilágyi György, Kömőcsy, Hevesy József, Reményik Károly, Kondász Ferencz, Sárkány Lajos, Demjén Agoston, Nagy Gábor, dr. Várady Aurél, Nagy Lajos, Biró János, Magyar Mihály, Balogh Károly, Gámán Zsigmond, Gombos Ferencz, Benel Ferencz.

Interpelláció.

A tárgysorozat megkezdése előtt dr. Török István interpellált a vizelzárási ügyben. Hangsúlyozta, hogy e tekintetben mily önkényesen járnak el és mennyi kellemetlenséget okoznak a közönségnek.

Szvacsina Géza polgármester válaszolt az interpellációra.

Kijelentette, hogy csak ott zárják el a vizet, a hol többszöri felszólításra sem fizették a vizdíjat.

A közgyűlés tudomásul vette ezt a választ.

A közgyűlési meghívó.

Somodj István a napirend előtt kérdést intézett az iránt, hogy mi az oka annak, hogy a közgyűlési meghívót nem a törvényszerinti 24 órával a közgyűlés előtt kézbesítik a tagoknak, holott még egy közgyűlési határozat is azt az utasítást adta a tanácsnak, hogy legalább 3 nappal előre adják a meghívókat.

Szvacsina polgármester elismeri, hogy hogy a közgyűlési meghívók későn adtak ki, de annak nem ő az oka, mert ő ideje korán kiadta az utasítást, hanem egy más valaki, a ki másképen rendelkezett.

A közgyűlés elhalasztása.

Tekintettel arra, hogy a késői kézbesítés miatt a bizottsági tagoknak nem volt idejük a közgyűlés fontos tárgyaitól előre tájékozni, Somodj István azt indítványozta, hogy a közgyűlés halasztassék el hétfőre.

Szvacsina polgármester ellene volt az elhalasztásnak s a közgyűlés többsége e mellett volt.

Az új színház helye.

Két kisebb ügy elfogadása után következett az új színház helyének újbéli megálapítása. Mielőtt azonban tárgyalásra került volna a sor, Svzacsina polgármester kijelentette, hogy a szabályrendelet értelmében Somodj és társainak indítványát, hogy az új színház az Emke tér b.-közép utcái oldalán építtessék fel, tárgyalni nem lehet, mert oly kérdésben, a melyben már egyszer határozott a közgyűlés, csak két hónap elteltével lehet újra határozni. Azonban, ha új momentum adja elő magát, úgy azt újból lehet tárgyalni.

Nagy meglepetés keltett ezután Béli főispán azon kijelentése, hogy bármit is határozzon a közgyűlés, ő azt megfogja felebbezni.

A közgyűlés azonban nem vette komolyan a fenyegetést s nagy többséggel kimondotta, hogy a tárgyalásba belemegy.

Haller Károly dr., mielőtt hozzászólana a nagyfontosságú tárgyhöz, óvást emel a főispán kijelentése ellen. A színház építését szeretné a redout építésével össze kapcsolni. Elmondja ezután azon tervét, melyet lapunk nemrégiben ismertett.

Magyary Mihály azon kezdte, hogy ő is egyike volt azoknak, a kik arra kérték a főispánt, hogy a színház elhelyezésének kérdését tűzze ki még egyszer. Ő és azon tisztelt urak, kik vele a színház elhelyezésére nézve egy véleményen vannak, úgy gondolkoznak, hogy e fontos kérdésnél is első sorban a közönség anyagi érdekeit kell szem előtt tartani.

A mi a park elleni kifogásokat illeti, megjegyzi, hogy a parknak alig egyharmada foglaltatnék el és az, hogy a park földszintje valamivel alacsonyabb, mint a Hunyadi-tér, nem képezne nagy akadályt. Azon ellenvetésre, hogy a parkban való építés minő előnyökkel járna, egyszerűen csak azt válaszolta, hogy megmaradna a városnak a jövő rendelkezésre egy olyan tere, mely ma is megér 100,000 forintot, s ki tudja mennyit fog megérni jövőben.

Dr. Török István közegészségi szempontból ellen van a parkban való építésnek. Somodj István nagyhatású beszédben felelt ezután azokra a támadásokra, a melyeket a parkban való építés ellen intéztek. Kimutatta, hogy a Hunyadi-ter elfoglalása milyen anyagi károkat fog okozni e szegény városnak mely már is a tönk szélén áll.

Dr. Tutsek sajátja a parkot a színháznak. Koleszár Sándor, bár aláírta a parkpártiak kérését, most a Hunyadi-ter pártóihoz csatlakozik. Dr. Kiss Mór respektálja a közgyűlés multkori határozatát s a Hunyadi-ter mellett szavaz. Fekete Gábor szintén a Hunyadi-ter mellett tör lándzsát s jelzi, hogy az új színház körül előbb-utóbb új parkot kell létesíteni. Pollák Lajos tulerős, mondhatni kiabáló hangon szónokol a Hunyadi-ter mellett.

Szabó Sámuel tanár figyelmezteti a közgyűlést, hogy akkor, midőn folyton csak újabb terhekkel tudjuk a város háztartásában az egysúlyt fentartani, ovakodjunk a tulságos költelezésektől.

Pártolja a parkban való építést. Boross György, Nagy Gábor, Merza Lajos, Gombos Ferencz, Nagy Lajos, Svzacsina Géza felszólalásai után esti 5 óra után a főispán bezárta a vitát s kijelentette, hogy a kik Hunyadi-teret kívánják, igennel a kik pedig parkot azok nemmel fognak szavazni.

Kik szavaztak a park mellett?

Akeszman Albert, Kabos Sándor, Benel Ferencz, Benigni Sámuel, Boross György, Gergely Ferencz Haas János, Hevesy József, Knauer József, Kömőcsy Pál, Lászlócsky Samu, Magyar Mihály, Merza Gyula, Nagy Lajos, Regán György, Rucska János, Somodj István, ifj. Wurga Dániel, Vécsey Sámuel, Mattay Kálmán.

Kik szavaztak a Hunyadi-ter mellett?

Bakk Lajos, Balog Károly, Biró János, Csernyánszky Lajos, D. Deák József, Dobál Antal, Fekete Gábor, Gombos Ferencz, Herczeg Lajos, dr. Kiss Mór, Kiss Sándor, Koleszár Sándor, Merza Lajos, ifj. Nagy János, Pollák Lajos, dr. Török István, Tutsek Sándor, Gámán Zsigmond, Török Árpád. És 22 — mond huszonkét tisztviselő.

A színház a cigányisorban.

20 városatyja volt a park mellett, husz a Hunyadi-ter mellett.

A 22 hivatalos votum a Hunyadi-ter mellé szegődött s ha az új színházat 80 méterrel heljebb helyezik el az irányvonalától, a mint azt valaki a közgyűlésen hangoztatta, úgy bátran mondhatjuk, hogy az új színház a cigányisorban lesz. Tehát oly messze, hogy már ez az egy körülmény is megpuhithatta volna a Hunyadi-ter kemény harczoait.

Választás.

Huszonnyolcz városi képviselőnek lejár ez év végével a mandátuma. Ezek helyett újat kell választani. A választást tekintettel a k.-monostoriakra január 6-ikára tűzte ki a közgyűlés.

Színház és Redoute.

A nemzeti színház új épületének elhelyezése felett a tegnapi városi közgyűlésen folyt vita a tárgyalhatóság kérdésének fölvetése és az előre kijelentett megfellebbezés következtében egészen eltért az indítvány tárgyatól, mely abban az új ténykörülményben állott, hogy a színház elhelyezése vétesék kombinációba az új Redoute építésével. A nagy beszédek, melyek a gabonakereskedésről, a szakácsné idyllről, a vasuti forgalomról, a Mátyás-téri divatüzletekről, a pálinkás boltokról és sok egyébről tartattak, egyenesen kikerülték az indítvány tárgyat.

Ma is abban a meggyőződésben vagyok, hogy Kolozsvárnak sohasem lesz Reduta, ha azt oly helyre tervezik, mely telekérték feláldozásával vagy kisajátítással járna; mert ez az előzetes költség már magában legyőzhetlen nehézség. Ezen csak úgy lehetne segíteni, ha a Redut oly helyre épül, melynek megszerzése nem kerül költségbe s melynek környéke a Redut üzleti helyiségeinek jövedelmezőségét biztosít; mihez még az is járulna, hogy a régi Redoute városi hivatalok elhelyezésére lenne felhasználható. Hogy az új Redut építése miképen lenne megvalósítható, ez későbbi kérdés, de, mert a Trencsín-ternek e célra való felhasználása nélkül bizony soha sem lesz Kolozsvárnak új Redutja, azért kellett a kérdést most már napirendre hozni.

Mikor a reasszummálást indítványozó bizottsági tagok a színház helyét a parknak felső részét ajánlották, abból indultak ki, hogy a jelenlegi fapiacznak vele szemben levő szélére építtessék a Redut. Két ily monumentális épület egymással szemben nemcsak díszes lett volna a városnak, de ezzel a Redoute rég vajdudó kérdését is megoldhattuk volna. A park egyharmadrésznének feláldozása még nem lenne igen nagy ár a még nagyobb városi érdekek szemben. Erre való tekintettel pedig egészen mindegy, hogy a színház melyik oldalra építtessék, sőt minátan újabban azt a felvilágosítást nyertem, hogy a Redoute szélére kisebb terület szükségeltetnék, mint a színháznak, tehát az a parknak még kevesebb területét foglalná el, megnyugvással fogadhatjuk a színház részére immár végleg kijelölt oldalt.

Ámde így is fenumarad az indítvány kiindulása, t. i., hogy a színház építése vétesék kombinációba a Redoute építésével. Ennek pedig már elég lenne téve azáltal, ha a színház helye olyképpen állapítatnék meg, hogy azzal szemben (akkor a mikor) a Redoute is felépíthető legyen, tehát semmiestre sem oly mélyen a fapiacz közepe felé, hogy majd a Redout megfelelő elhelyezésének a szemben levő park nagyobb része esnék áldozatul. Oly áron nekem sem kell Redoute.

A hely kijelölésétől függ most, hogy lehet-e majd valaha a városnak új Redoutja vagy nem? Dixi et salvavi animam meam!

Dr. Haller Károly.

MINDENFÉLE.

Kolozsavár, deczember 7.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt hétfőn (deczember 10) jelenik meg.

— **Karácsonyi bazár.** Holnap szombaton nyílik meg a karácsonyi bazár. A Mária Valéria egyesület rendezi, melynek jótékony működéséről már annyit dicsőretek írtunk. Mi, a kinek évről-évre meg kell emlékeznünk erről a szokásos mulatságról, (ha ugyan ebbe a kategóriába kell sorozni a karácsonyi bazárt), mindig bizonyos kegyeletes érzéssel gondolunk rá, mikor látjuk, hogy évről-évre ugyanazok a hölgyek fáradnak a jótékony cél érdekében s bele nem fáradnak soha. Az idei bazár is igen érdekesnek ígérkezik, a rendező-bizottság gondoskodott, hogy a műsora változatos legyen. Az egyes napok műsorát az alábbiakban állapította össze a rendezőség:

Első nap (szombat):

I. Szaval: *Ditrói* Nándor.
II. „Impromptu”, Chopintól. Zongorán előadja *Nagy* Józsa.
III. „Air variee”, Beriottól. Hegedűn előadja *Piso* Adelina. Zongorán kíséri *Geréb* Ilonka.
IV. Dal. Énekli *Wlassák* Vilma.

Második nap (vasárnap):
I. „Orpheus az alvilágban” operettből játssza *Balogh* Jancsi zenekara.
II. Szaval: *Gazdy* Aranka.
III. Dal. Énekli *Szekely* Irén.

IV. Magyar dalok. Zongorán játssza cigány zenekar kísérettel *Máthe* Mariska.

Harmadik nap (hétfő):

I. „Hunyadi nyitány” — vonós négyes, előadja *Wessprémi* Lajos, *Péterffy* István, *Csiky* Zoltán és *Kuncz* Ödön.

II. Énekszám. Előadja *Komlósi* Emma.

III. Magán jelenet. Előadja *Ofner* Irén.

IV. Monológ. Szavalja *Leövey* Leó.

A rendező bizottságtól ma a következő értesítést vettük:

A *Karácsonyi Bazár* rendező bizottsága felkéri azokat az urhölgyeket, kisasszonyokat, kik a Karácsonyi Bazárban közre működni ígértek, hogy holnap, azaz decz. 8-án d. e. 11 órakor a városi Redoute termében megjelenni sziveskedjenek, a teendők megbeszélése végett.

— **Vörösmarty előadás az iparos ifjaknak.** Minden körben, minden intézetben megünnepelték már Vörösmarty Mihály születésének száz éves fordulóját. Most, igen helyesen, az iparos ifjaknak is rendeznek egy Vörösmarty ünnepet. Az iparos segéd-munkások képzésére szelvezett kolozsvári helyi bizottság ugyanis holnapután (vasárnap) délután 3 órakor a városház közgyűlési termében ismeretterjesztő előadást rendez, melyen Vörösmartyról fognak előadást tartani, népszerű módon. Az előadást dr. Versényi György tartja s valószínű, hogy a népszerű tanár előadására az iparosok és segédmunkások nagy számban fognak megjelenni.

— **Nyugdíjazás.** Nagy Lajos kolozsvári unitárius főgimnáziumi tanárt 43 évi rendes szolgálata után f. év deczember 1-től kezdve saját kérésére a vallás és közoktatásügyi miniszter az egyházi főhatóság meghallgatásával nyugalomba bocsátotta. Nagy Lajos, mint értesülünk, egyházi főjegyző és esperesi állásait továbbra is megfogja tartani.

— **Az egyetemi kör diszközgyűlése.** A kolozsvári egyetemi kör a legközelebbi vasárnapra tervezett nyilvános havi diszközgyűlést közbejött akadályok miatt elhalasztotta a következő vasárnapra, vagyis deczember hó 16-ik napjára, a mikor is igen érdekes műsorral fogják azt megtartani a városház közgyűlési termében.

— **Közigazgatási bizottsági gyűlés.** Kolozsvár város közigazgatási bizottsága ma d. e. 10 órakor tartotta havi rendes ülését a városház tanács termében Béli Ákos gróf főispán elnöke alatt, a melyen a mult havi felelősségi ügyeket intézték el.

— **Adomány az öreg honvédeknek.** Jótékony emberek az öreg honvédek felségélyezésére mindig elküldték a maguk fillért. A nagy idők tanuirlól, különösen karácsony ünnepén nem feledkezik meg a közönség s nemcsak Kolozsvárról, hanem más városokból is jönnek adományok. Mai napon Kispetről vettünk 5 koronát a honvédek segélyezésére. Az adományozó neve: Pok János. Köszönettel nyugtázzuk. Az adományt rendeltetési helyére juttatjuk.

— **A vasuti fűtőház munkások panasza.** A vasuti fűtőház munkásai el vannak keseredve. Egy hozzánk érkezett panasz szerint, talán még az illavai fegyházban is jobban van dolga a raboknak, mint a mozdony személyzetbeli alkalmazottaknak. És érdekes, hogy miért fordulnak hozzánk panaszainkkal. Mert a munkásoknak az üzletvezetőséghez panaszra a főnök tudta nélkül menni nem lehet. Ha ez csakugyan igaz, akkor úgy hisztük, csak igazságosan járunk el, ha tért nyitunk a munkások panaszának, mely ezuttal *Répáczki* Tivadar fűtőházi főnök ellen szól, ki a munkásokkal nem bánik úgy, a mint egy humánus embernek bannia kellene. Ezeket a panaszokat csak akkor részletezzük, ha az üzletvezetőségől megerősítést nyer azon értesülésünk, hogy panaszra menni a munkásoknak főnökük tudta és engedélye nélkül nem lehet.

— **Igaz-e?** Arról értesítették tegnapelőtt, hogy a Fellegváron eltöltötták a kintinban a magyar lapja árusát. Tegnapelőtt kérdést intéztünk lapunkban, hogy a dolog igaz-e? A kintinos ma értesít bennünket, hogy a hír nem felel meg a valóságnak, mert ő mindenféle gyufát árul.

— **Diszmagyar ékszergarnitúra.** ezüstnemű és ékszerintáit deczember 12.-től-16-ig fogja Lőfkovits Arthur debreczeni ékszerész a „New-York” szálloda II.-ik számú termében kiállítani.

— **Igazságügyi kinevezések.** A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. *Göller* Béla kolozsvári ügyészégi alügyészt a székelyudvarhelyi törvényszékhez bírává, *Moldován* Gyula tordái járásbírósi aljegyzőt a dícsőszentmártoni járásbíróshoz albíróvá nevezte ki.

Gyászrovat.

Barabás József, a székely-kereszturi unitárius gymnasium derék tanára, működése 22-dik évében f. hó 6-án elhunyt. Az unitárius egyház k. tanácsa, melynek a megboldogult tagja volt és a kolozsvári unit. főgymn. tanári kara koszorút küld koporsójára és a temetésen Kovács János tanárral képviselteti magát. Temetése szombaton délután lesz.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és átirány-levellei.

Letartóztatott gyermekrablónő.

Budapest, decz. 7.

Tegnap Domokos János cipészmeister tegnap délután feljelentést tett a X. kerületi kapitányságnál, hogy három gyermekét, a 7 és fél éves Ilonát, a 6 éves Margitot és az 5 éves Lajost egy cselédleány elrabolta. A rendőrség megindította a vizsgálatot és kiderítette, hogy a cselédleány a gyermekeket Kőbányán vonatra ültette és Monorra utazott velük. Ma délelőtt Léway rendőrfogalmazó táviratozott Monorra a főszozlabirónak, a ki ottan a gyermekrablónőt a gyermekekkel együtt kinyomozta és letartóztatta. A csendőrség erős fedezet mellett délután 5 órakor őket a főkapitányságra vezette, a hol rögtön vallatára fogták, hogy mi czélból rabolta el a gyermekeket.

A gyermekrablónőt Fazakas Annának hívják.

Egy 14 éves, czigányképi leány, egy gyermekrablóbanda tagja, mely Czeglédén tartja főhadiszállását. A három gyermekkel tegnap gyalog ment Kőbányára és egy zálogházba vitte őket, a hol a fuéskaról lehurta a téli kabátját s elzalogosította egy forintért.

Kőbányán 3 kilít vett nekik, azonfölül semmit sem kaptak, egész nap s egész éjjel. Kőbányáról Monorra vitte a gyereket, a hol a falu régen egy rozzant házban szalmára fektette őket.

A gyerekek fáztak, de ha valaki föl-sírt, megverté és elhallgattatta. Monoron eladta egyik leány fülbavalóját s Czeglédre akart utazni. Egy málházó, ki olvasta a lapokból a gyermekrablást, megkérdezte a fiut, hogy hívják?

— Domokos, — felelte.

A leány erre elmenekült, de elesípték. Budapestre a gyerekeket nagy óváczióval hozták.

A vonatonál a gyermekrablót megrohanták, ütötték, verték, szidák. A rendőrök nehezen mentették ki.

A Domokos bolt előtt ezren állottak. Az uri fogatok egymást érték. A boltban csókolták a gyerekeket. Minden új érkező fogatot riadó éljennel fogadtak.

Kivégzett gyilkos.

Berlin, decz. 7.

Gönczi cipészt, ki marosvásárhelyi születésű ember és Berlinben kétfős gyilkosságot követett el, — ma reggel kivégezték.

Gönczi a gyilkosság után Amerikába szökött volt, de Rio De Janeiro-ból hazahozták.

Jókai apósa öngyilkos.

Budapest, decz. 7.

Grósz Mór ötvenöt éves, kereset nélküli ügynök, Vörösmarty utca 73. szám alatti lakásán, **beretvával az ereit felvágta.** A mentők a kórházba szállították.

Grósz Mór atyja Jókainénak, szül. Nagy (Grósz) Bellának, de családjától elszakadva élt. Jókaitól többször kapott segélyt. Egy idő óta Jókai ügyvédjéhez járogatott. Állítólag nyomora miatt követte el az öngyilkossági kísérletet.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Pferschy Ferencz

Nagy Sörccarnokában

MA pénteken SZEGEDI HALÁZSLÉ és HAL-estély cigány-zene mellett.

HOLNAP szombaton KATONA-ZENE HANGVERSENY rendkívül érdekes műsorral.

VASÁRNAP este BALOG JANCSI közkedvelt zenekara fog hangversenyezni.

Szives pártfogást kér

P FERSCHY FERENCZ,

vendéglős.

Karácsonyi csukorkák és fadiszkek.

Csemege csukorkák, déli-gyümölcsök az idén is nagy választékban kaphatók

PAPP LÁSZLÓ,

fűszer és csemege kereskedésében Kolozsvárt, (Theologia-épület.)

1—3

Pályát változtatni óhajtok figyelmébe!

Első rangu magyar biztosító-intézet olyan intelligens uri egyéneket óhaj, élet-, baleset-, és tűz-biztosítások szerzésére alkalmazni, kiket hasznavehetőség esetén, **rendes tisztviselői létszámba venne fel.**

Írásbeli ajánlatok „**Kolozsvár I. számú posta fiókba**” kéretnek. 2—2

Bécsi női szabónő nagyon ügyes kitűnő ízléssel **házakba** ajánlkozik. Czim: *F. Sz. Óvár-Kolostor-utca 2. szám.*

Sz. 7726—1900.

1183. 1—1.

22100—1900. tan.

1181. 1—3.

Árverési hirdetmény.

Az alólírott m. kir. erdőgazgatóság kerületében Fogaras vármegyében fekvő s a tréza-ker-csiorai m. kir. erdőgazgatóság kezelésé alá tartozó „Arpasu mare” nevű mintegy 3479 kath. hold kiterjedésű vadászterületnek 1901 évi január hó 1-étől számított 10 évre leendő bérbeadása tárgyában folyó évi november hó 18-án d. e. 10 órakor ezen erdőgazgatóságnál zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Kikiáltási ár, illetve egy évi bér 600 korona. Az írásbeli zárt ajánlatok a kitűzött időig a földmívelésügyi miniszterium erdészeti főosztályához czimezve is beadhatók s ugyanott a versenytárgyalási feltételek, valamint alólírott m. kir. erdőgazgatóságnál és a stréza-ker-csiorai m. kir. erdőgazgatóságnál is a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1900 évi december hó 5-én.

M. kir. erdőgazgatóság.

Füzzessző kerestetik.

Válaszut környékén kosárkötésre alkalmas idei termésű eladó füzzessző kerestetik.

Csérer Lajos gazdasági vándor-tanár Kolozsvárt, Hunyadi-tér 6. 1172. 3—3.

Ritka alkalom!

Francia

Bébé-babák,

gyerek-baba, kocsik, karácsonyfa-diszkek kaphatók eredeti gyári áron.

Babák javítása elvállaltatik.

Müller utóda:

Somlyainál,

Kossuth Lajos utca 3. sz. 1184. 1—5.

Kanaán-földje örökáron eladó.

Torda-Aranyosvármegye Mező-Szent-Jakab községében — Aranyos-Gyeres vasúti és távirda állomás, Mezőség közepén Prima Kanaán földbirtok örökáron eladó.

Nagyon könnyű fizetési feltételek mellett. Összesen 450 hold 1600 négyszögöllel, fundus instruktussal, idei őszi buzavetéssel, újonnan épült kastélyllyal és a birtokon levő keserűvíz forrással együtt.

Értekezhetni ugyanott Bozsán János urral u. p. Mező-Nagy-Csán. 1143. 3—4

Eladandó családi házak.

Kolozsvárt. a város legegészségesebb pontján. Kényelmes beosztású lakosztályokkal.

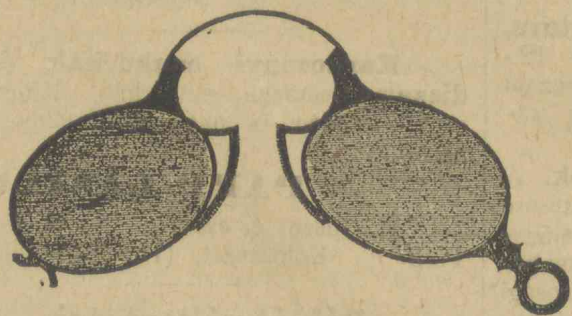
Majális-utca 7a és 7b, mely áll 1 előszoba, négy szoba (parkettes), 1 fürdőszoba, 1 cselédszoba, konyha és egész épület alatt pinczével, 200 négyszögöl kerttel.

Kő-náli szőlő-ut 2b és 2c szám, mely áll 5 szoba, 1 előszoba (parkettes), 1 fürdőszoba, konyha stb. 300 négyszögöl kerttel előnyös ár mellett eladó.

Értekezhetni Bányai Sámuel és Fia Mátyás-téri üzletében Kolozsvárt. 1126. 7—30.

BOSKOVITZ A.

legöregebb látszerész Osztrák-Magyarországon.

Csak valószínűsége válogatott szakértő kézből színházi látszók és szemüvegek, melyek

erősítik és jobbják a látást,

mely látszerész cikkek mind valódiak. En eladók egyszerű színházi látszókat 5 frtól feljebb. Szemüveg és csipetelt legjobb minőség 60 frtól feljebb. Nagyszerű kipróbált légmérő 6 frt.

Flamaron legújabb francia színházi látszó.

Azonkívül vannak raktáron különféle nürnbergi cikkek, illatszer, bőr, bronz, valódi borostyán szivarszippák és valódi látek pipák és szippák legelősebb árban kaphatók. Tisztelettel

Boskovitz A. látszerész

Kolozsvárt, Wesselényi M. utca 5.

Árverési hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város tulajdonát képező és Torda-Aranyosvármegyében fekvő Felső-Füle községben levő ugynevezett „Costa Szaszuluj” nevű határreszen 43-2 katastrális holdon levő fiatal tölgyfák holdankénti 50 korona kikiáltási ár mellett, továbbá ugyancsak Torda-Aranyos vármegyében fekvő Alsó-Füle községben levő ugynevezett „Boeresca” nevű határreszen az I. taghoz tartozó 7, 8, 9 és 10 térképi számú és mintegy 26-9 katastrális holdnyi vágásterületen levő fiatal tölgyfák holdankénti 80 korona kikiáltási ár mellett nyilvános versenytárgyalás útján elfognak adatni.

Az erre vonatkozó írásbeli zárt ajánlatokat 1901. évi január hó 8-ik napjának déli 12 órájáig kell Kolozsvár sz. kir. város tanácsa iktató hivatalába beadni, mivel a később érkeztetett vagy utóajánlatok figyelembe vételét nem fogják.

Ajánlattevők kötelesek bántatpénz gyanánt 860 koronát, azaz nyolczszázhatvan koronát készpénzben vagy óvadék-képes érték-papírokban a városi házi pénztári hivatalnál letenni s az erről szóló elismervényt írásbeli zárt ajánlatukhoz mellékelni, s egyttal ajánlatukban kötelesek kinyilatkoztatni azt, hogy az árverési feltételeket és a szerződési pontozatokat ismerik és azoknak magukat mindenben feltétlenül alávetik.

A vevő köteles az átadott erdőreszeket 1902 évi december hó 31-éig kihasználni, mivel az ezen időn túl otthagytott fatörzsek a város tulajdonában maradnak; köteles továbbá a vevő a letartott erdőreszeket a letartolás után azonnal, legkésőbb azonban 1903. évi március hó 31-éig teljesen kitakarítani.

A részletes árverési feltételek és szerződési pontozatok a városi levéltárban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, míg az eladandó erdőreszeknek a helyszínen leendő megtekintése iránt Tarsolly Árpád városi erdész urral lehet értekezni.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1900. szeptember 11. tartott üléséből.

Szvacsina Géza,

kir. tan. polgármester.

Eladó ház!

Kolozsvárt, külmonostor-utca 15. sz. telek, két utcára széles fronttal, örökösök osztása végett **jutányosan eladó.**

Értekezhetni Veres Ákosnéval Kolozsvárt, Központi Szálloda. 1186. 1—1.

A MAGYAR FÉM- és LÁMPAÁRU-GYÁR

részvénytársaság gyári raktára

KOLOZSVÁRT

Wesselényi Miklós-utca 25. szám.

1179.1—15. Gyár: Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait: Pompás csillárok, asztali és függőlámpákat, valamint egyszerű lámpákat közönséges használatra.

Bronze díszlámpákat:

állványok, íróasztali berendezések

gyertyatartókat stb.

legmérsékeltetebb gyári

árak mellett.

Ugyanitt kapható valódi amerikai

petroleum

„KIRÁLY-OLAJ”

mely kizár lag e gyár számára

gyártatik, ti zta, szagtalan és rob-

banthatatlan.

Helyben minden mennyi-

ség házhoz szállítatik.

Telefonszám 287.

Csakis a karácsonyi időnyre

Szives tudomásul!

Mától kezdve, készpénzfizetés mellett minden nálam vett ruhához — daczára, hogy minden darabon a legelősebb árak rá vannak jegyezve, mégis minden ruhához

a BÉLÉSEKET ingyen

szolgáltatom ki.

Ezen rendkívüli kedvezmény csakis folyó évi December 31-ig tart

A karácsonyi időnyre minden raktáromon levő árukat u. m.

Fekete és színes ruhakemék, selymek, mosó árak, fehérneműek, chifonok, vásznak minden szélességben, Szőnyegek, Futó és Sóna, papánok, téli kendők, hárász és genília sálak és kendők, téli alsó-ruhák, ernyők, harisnyák, belések, miederek, diszkek, függöny, ág és asztalterítők stb. stb.

Karácsonyi ajándéku hasznos és alkalmas tárgyak a lehető legelősebb árak mellett.

Ezen minden versenyt kizáró kedvező alkalomra felhívom a nagyérdemű közönség szives figyelmét s szives látogatását kérve, maradok illő tisztelettel

Kolozsvárt, 1900 november 25.

1132. 4—12.

Császár Dávid,

Mátyás királytér 23 szám.

Szönyeg 20 krajczártól!

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában, Kolozsvárt.

Hubay Károly

keztyű-gyárába 14 évet meghaladott leányok az egy hótól három hóig terjedő keztyűvarrási tanfolyamra felvétetnek és a tanfolyam bevégzésével a háznl, vagy házon kívül állandó munkával ellátatnak.

Jelentkezhetni a cég Mátyás királytér 7. sz. alatti üzletében. 1178. 2—3.

Első magyar kávébeviteli üzlet

Gál János Fiume.

Ajánlja az alábbi fontos háztartási cikkekkel tiszta, jó és valódi minőségekben, elvámolvá és bárhova bérmentesen szállítva minden egyéb költség nélkül.

K Á V É.

Rendelésnél kérem a

szám megjelölését.

kilója

1. Santos, természetes, jó ízű elsőrendű min.	1 frt 30 kr.
3. Rio lavé, nagyon szép, igen ajánlható	1 frt 40 kr.
5. Salvadore, igen erőteljes, kiadó	1 frt 50 kr.
7. Nyugatindiai finom, szép, erős	1 frt 60 kr.
9. Guatemala, finom, apró, zamatos	1 frt 70 kr.
11. Jamaika, kiváló finom faj, igen jóízű	1 frt 78 kr.
13. Portorico, finom világos	1 frt 60 kr.
15. Portorico, legfinomabb, nagy szemű, erős	1 frt 85 kr.
17. Ceylon, igen nemes faj, nagyon erős	1 frt 90 kr.
19. Kék java, nagy szemű, létező legfinomabb	2 frt 05 kr.
20. Cuba, természetes, erőteljes	1 frt 50 kr.
21. „ nagy szemű, finom	1 frt 65 kr.
23. „ közepes szemű, finomabb	1 frt 75 kr.
25. „ nagy szemű, még finomabb	1 frt 90 kr.
27. „ egész nagy szemű, létező legfinomabb	2 frt 05 kr.
29. Arany java valódi, sárga zamatos	1 frt 85 kr.
31. Mocca, val. arabiai, zamatos apró szemű	1 frt 90 kr.
33. Gyöngy, nagyon szép, igen finom faj	1 frt 75 kr.
35. Gyöngy, nagyszemű, kiváló finom, erős létező legfinomabb	2 frt 10 kr.
36. Libéria, sárga, óriás szemű	1 frt 65 kr.

TEA. Eredeti behozatal.

Kilója	1/4	1/8	1/16
Suchong, nagy levelű, finom	3.50	1.15	—60 —33 kr.
Mandarin, finomabb, erős	5.50	1.65	—85 —45 kr.
Imperial, igen finom	6.—	1.74	—90 —48 kr.
Császár keverék, zamatos	6.50	1.85	—95 —50 kr.
Pecco virág, fehér gyenge	8.50	2.35	1.25 —65 kr.
Orosz karaván, kül. finom	11.—	3.15	1.70 —85 kr.
Indiai tea, létező legfinomabb	12.—	3.30	1.80 1.—kr.

A tea árai, a kínai zavarások következtében mintegy 30—50 százalékkal emelkedtek, de roppant nagy készletem miatt, azokat még most is a mult évi alacsony árakban szolgálok ki. Az indiai teánl zamatosabb és finomabb áru forgalomban nem létezik.

R U M.

Ezekből 3 üveg a 07. lit. 5 kiló

képez egy postacsomagot, 3 üveg

Cuba, cealádi rum, finom erős — 3 frt 30 kr.

Brasília, ó, igen jó ízű — 4 frt 50 kr.

Jamaicai rum, valódi, kiváló finom Londonból — 6 frt 75 kr.

A tea tetszés szerinti mennyiségben a kávéhoz vagy a rumhoz csomagolva rendelhető.

A rendelvényeket saját érdekeimből kifolyólag is szigorú pontossággal teljesítem a miről czégem jóhímeve is kezeskedik.

Gál János, Fiume.

Levélszekrény 68. sz.

1006. 21—40.

Honi saját készítésű varrógépek.

Telefonszám 412.

A m. kir. posta és

Telefonszám 412.

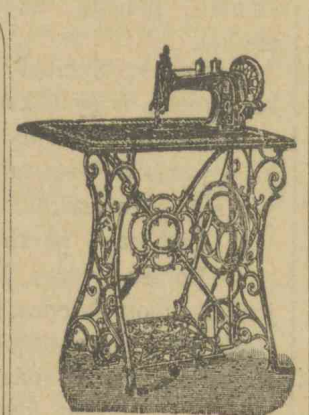
távirda szállítója.

BERNATH EDE SÁNDOR

Raktáron tartok mindenfajta varró-gépet.

Gépeim azon alkatrészei, melyek egyáltalában hazánkban gyártatnak, mind honiak, saját nevem alatt hozom azokat forgalomba s azok jószágáért 10 évig felelek; ez idő alatt teljes díjtalanul javítom vidékről is.

Nagy javító-műhely.

Gépeimet igen előnyös havi részlet-fizetés mellett adom el, a régít becséreltem. — Géprések, olajok, a legjobb tük állandóan készletben.

Kerékpárok az összes világhírű bel- és külföldi gyártmányok.

Vevőimet saját gépemem és nagy zárt iskolában meg is tanítom.

Sürgönyezim: **Bernáth gépraktár.** 1070.14—50

A kolozsvári gépkiallitáson díszokmánnal kitüntetv

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!

Jó munkáért kitüntetve!

Léber Gyula első erdélyi szőnyeggyártó Kolozsvárt Torda-utca.

Haza! márvány-iparvállalat.

A t. bútorkereskedőknek és műasztalosoknak ajánljuk helybeli márványipar vállalatunkat. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, de különösen bútorközhöz szükséges legelősebb márványlapokat, magyar, francia, belga, olasz és szerb márványokból izléses és olcsó kivitelben.

Videki rendelések gyorsan eszközölhetnek. „Első Erdélyi Márvány Ipar Vállalat. Földy Antal utóda Kolozsvárt, Ferencz József-ut 58. szám.

Világhírű

Matador-gépek

talál minden lámpához!

Kizárólagos raktár Müller utca.

Somlyainál Kolozsvárt, Kossuth

Lajos-utca 3.

Vízvezeték,

csatornázás, kutszivattyúk, tűzoltó felszerelések, fűrdőberende-

zések tervezése és készítése hazai

anyagok felhasználásával

Bányai Kálmán és Társai

Kolozsvárt, főter 18.

Telefon 324.

A ki hazai szövetből készült

ki ruhában akar járni, az

forduljon megrendelésével

Marinkiewicz Ignác-hoz,

kinek szabó-üzlete Kolozsvárt,

Belközép-utczában van.

Központi fűtések, szellőzteté-

sek, városi vízművek, csatorná-

zás stb. Építéshódigos-munkák,

horgany-disztimények. Vajkó

p. l. 6. Zellerin gyár r. társ.

Budapest, Nagy-dífa-utca 14.

Minden háziasszony

szíves figyelmébe: „Stella” li-

noleum szobapadlómoz felülmul

minden e célra eddig használt

festéket, hígágnál fogva a leg-

takarékosabb, színe tartós és el-

lentálló. Kapható minden helyi

fűszer és vaskereskedésben. —

„Stella” vegyészeti gyár Le-

derman D. Budapest, VII. Do-

hány-utca 81.

Benke Dezső

fűszer, csemege üzlete Kossuth

Lajos-utca sarok. Telefonszám

451. Valódi tiszta borok Paget

örökösök termése. Rajnai rizling

Som, finom vegyes, Carbenet,

Carbenet-Schiller, Magyarádi és

szászvesszői asztali és pecsenye

borok mind saját pinczémben

feltétlen tisztán kezelve. Naponta

friss prágai és kassai s o n k a,

mindenféle hideg felvágottak —

hazai és frankfúrti virslik. Leg-

finomabb faj almák és körte.

Telefon megrendelések pontosan

házhöz szállítanak. A n. erd.

közönség bizalmát kérve teljes

tisztalettel Benke Dezső.

BRAUN MIHÁLY

szpecialista a hangszerkészítésben

elvéáll

felelősség mellett hangszer

javításokat.

Raktára az összes hangsze-

reknek.

Arjegyék kívánatra ingyen

és bérmentve.

B. Bak Lajos

épület- és bútorkészítő

Kolozsvárt.

Gyári üzemmre berendezett mű-

helyéből kikerült tárgyak kiállí-

tásokon elismerést érdemeltek!

Az árak szolidak.

A ki

Kolozsvárra jön, szálljon Nagy

Gábor elsőrangú „Központi

Szallodájába”, a hol pon-

tos kiszolgálás mellett tiszta

vendégszoba, kitűnő étel és

valódi bor kapható.